

Arkitekten: Lad mig se om ikke De, Hr. Arkitekt, vil være i Stand til at levere Staten paa Statens egen Grund et Serum-institut for 100,000 Kr. eller højt regnet for 150,000 Kr.? Og jeg kan forsikre de Herrer om, at en saa dygtig Arkitekt som Martin Borch med den største Lethed paa Statens egen Grund vil kunne lave et fuldstændig fyldestgørende Serum-institut for 100,000 a 150,000 Kr. Det bliver maaske ikke ganske paa samme Maade, som det her er skitseret, men vi andre, der dog ogsaa have set en Stald før, baade en Hestestald og en Kostald, kunne jo ikke let forestille os, hvorfor der skal gives saa mange Penge for den Slags Indretninger, naar der skal bygges for Statens Penge.

En Stald til — hvorledes er det 16 eller 18 Heste? — 16 eller 18 Serumheste er det rigtignok, men man maa ikke forestille sig, at en Serumhest er paa Størrelse med en Elefant, saa at den skal have meget mere Plads end en almindelig Hest, den skal blot have god Pasning og gode hygiejniske Forhold, men ellers er en Serumhest ligesom en ganske almindelig Hest — en saadan Stald til 16—18 Heste vil uden Tvivl med stor Lethed kunne opføres for 10—12,000 Kr. Jeg tror, enhver Bonde og enhver Herremand her i Salen vil give mig Ret i, at mere vil han af sin private Pung ikke afse paa sine 16—18 Heste. Og skulle to Stald- og Laboratoriumsbetjente have Bopæl derude, bliver der kun at indrette 2 Smaalejligheder paa 3 Værelser hver, det vil sige, at hele Staldbygningen skal forlænges med saadant noget som 3—4 Fag. Omkostningerne ved en saadan Staldbygning ville med Lethed kunne holdes inden for en Sum af 15,000 Kr., naar man har Grunden frit. Og en Bygning med isolerede Rum for Kalve, Geder og Svin samt med Staldplads til et Par Køer kan ikke nær komme op til det Beløb, jeg nævnede for den store Hestestald, det bliver altsaa et endnu ringere Beløb, ikke at tale om „et mindre Hus med omliggende Indhegninger til Opdrætning af mindre Forsøgsdyr.“ Ja, disse mindre Forsøgsdyr er saadan noget som Rotter, Mus, Marsvin, Kaniner og saadan noget. Det vil blive en ganske lille Bygning, som koster lige saa mange Hundrede Kroner, som den store Bygning koster Tusinder af Kroner.

Saa have vi selv Laboratoriumsbygningen med „3 Etager, Kælder, Stue og 1ste Sal. I denne Bygning indrettes Embedsbolig for Laboratoriumsforstanderen.“ Ja, her er et af Knudepunkterne. Hvad

vi lave, saa skulle vi lave nogle dyre Boliger for de Embedsmænd, som skulle administrere det, til Trods for, at der lige overfor paa den anden Side af Gaden findes fuldstændig fyldestgørende moderne Lejligheder, som vedkommende Embedsmand kan leje for sin Gage, og hvor han kan bo, ligesom vi andre bo, og have lige saa nem Adgang til Pasning af sine Forretninger, som om han boede de to Skridt nærmere ved den omtalte Serumstald eller Serum-instituttet. Jeg kan ikke tro, at det er nødvendigt for denne Mand paa Grund af sine Forretninger at bo paa selve Laboratoriet. Den Mand, der skal passe dette, skal jo ogsaa passe sine Forretninger paa Landbohøjskolen, der ligger saadan noget som lad os sige 100—200 Alen fra Serumlaboratoriet. Han skal altsaa være to Steder, men kan dog kun bo et Sted. Men hvis han skal have Bopæl der, var det dog nok værd at se, om en saadan Bopæl til en Serumembedsmand ikke kunde indrettes paa en noget billigere, men dog fuldstændig lige saa bekvem og moderne Maade, end her er skitseret. Det er min fulde Overbevisning, at for en Pris af 150,000 Kr. — ja, jeg kan godt sige som Maksimum, thi det kan godt gøres derunder, men indenfor en Pris af 150,000 Kr. — vil Staten, naar den selv leverer Grund til, med Lethed kunne faa en saa dygtig Arkitekt som Martin Borch til at give et fuldstændig fyldestgørende Tilbud.

Det er da den Anmodning, jeg vil rette til den højtærede Landbrugsminister, at han i Stedet for at lade Skitserne specificere og lade sig give en detailleret Beskrivelse og Vurdering af de enkelte Stykker af Skitsen, vil tage fat paa en helt anden Maade og sige til denne dygtige Arkitekt: hvor meget kan De lave for den Sum, og hvor meget for den Sum? Der vil da komme et ganske billigt Projekt frem, som gør ganske samme Nytte, om end det maaske ikke bliver saa monumentalt, og om end maaske Institutbestyreren faar et Par Værelser mindre, hvad der jo vil være en meget stor Fordel for vedkommende Institutbestyrer. Thi vi maa huske paa, at naar Staten laver disse store Embedsboliger, men ikke giver Embedslønninger i Forhold til Boligen, gør man kun vedkommende Embedsmand en ganske ringe Tjeneste, foruden at man smider Statens Penge ud til ingen Verdens Nytte.

**Landbrugsministeren (Ole Hansen):** Fra alle Sider er man jo enig om det ønskelige i at faa oprettet et Serum-Labo-